

Η ΖΩΗ ΠΟΥ ΑΝΕΒΑΙΝΕΙ ΚΑΙ Η ΖΩΗ ΠΟΥ ΚΑΤΕΒΑΙΝΕΙ

La vie est à monter et non pas à descendre

EM. VERHAEREN

Ὀνομάζω ζωὴν ποῦ ἀνεβαίνει (ἢ ζωὴν—ἀνάβασιν) τὴν ζωὴν, ὅταν ἡ ἰδιότητα καὶ λειτουργία της, καὶ πῶς γενικὰ ἢ διαπίστωσις της, βαίνουν πρὸς μίαν ἄνωτερη τελειότητα, ὅταν δηλ. ἐπὶ πλέον καὶ πλέον μὲ μικρότερη προσπάθεια δίδουν μεγαλείτερα ἀποτελέσματα, σ' ἓνα κύκλο δράσεως ἐπὶ πλέον καὶ πλέον ἐκτεταμένο, ὅταν ἀκόμη ἢ ἐνέργειές της ζοδεύονται πῶς φυσικά, πῶς ἐλεύθερα, χωρὶς νὰ δοκιμάζουν πιέσεις, ἐσωτερικὰς ἢ ἐξωτερικὰς, νέες δὲ ἐνέργειες ἀναπληρῶνουν διαρκῶς τὶς ζοδευμένες.

Ἀπεναντίας, ὀνομάζω ζωὴν ποῦ κατεβαίνει (ἢ ζωὴν—κατάβασιν) ἢ ἀκόμη ζωὴν ποῦ ἐκφυλίζεται, τὴν ζωὴν, ὅταν ἡ λειτουργία της καὶ ἰδιότητες λιγοστεύουν καὶ ἀποναρκοῦνται βαθμηδόν, δηλ. ὅταν τῆς χρειάζεται μιὰ μεγαλιέτερη προσπάθεια γιὰ νὰ φθάσει στὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα, στὸ ὁποῖον πρότερα ἐφθανε μὲ μικρότερη, ὅταν ὁ ὀρίζων τῆς δράσεώς της στενεύει, ὅταν ἢ ἐνέργειές της ζοδεύονται ὑπὸ τὴν ὄψιν πιέσεων καὶ πίεσι παρορμήσεων, ἢ δὲ νέες ἐνέργειες ποῦ προστίθενται σ' αὐτὴν δὲν εἶναι ἀρκετὲς γιὰ ν' ἀναπληρῶσουν τὰς ζοδευμένες.

Μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν κινήσεων τῆς ζωῆς — ἀνάβασιν καὶ κατάβασιν — θέτω τὴν ζωὴν μονιμοποίημένην, ποῦ διατηρεῖται σὲ ἰσορροπία χωρὶς ἀυξήσεις καὶ χωρὶς ἐλαττώσεις. Ἡ δύο αὐτὲς κινήσεις ἄλλως τε μποροῦν νὰ συνυπάρχουν μέσα στὸ ἄτομο, ἂν ὅμως ἢ κίνησις πρὸς τὴν ἀνάβασιν, πρὸς τὴν αὐξήσιν, δὲν ἰσοβαρῖζει καὶ ἐξουδετερώνει τὴ φθορά, ἀποτέλεσμα τῆς κινήσεως πρὸς τὴν κατάβασιν, ἢ ζωὴ βαίνει τότε πρὸς τὸν ἐκφυλισμὸν της.

Ἡ ζωὴ — ἀνάβασιν εἶναι ἢ σύνθεσις τῆς ζωῆς, ἢ ζωὴ — κατάβασιν ἢ ἀποσύνθεσις της.

Ἰδοῦ, μερικοὶ χαρακτηρισμοὶ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης ζωῆς:

α) Ἡ ἐπανάστασις διαπιστώνει τὴν ζωὴν ποῦ ἀνεβαίνει· τὸ βόλεμα, ἢ παθητικὴ ὑποταγή, τὴν ζωὴν ποῦ κατεβαίνει.

Ἡ ζωὴ βαίνει με' ἄλλατα, με' προξικασπήματά, ποῦ δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ στιγμὴς τῆς μεταλλαγῆς τῆς, χαρακτηριζοῦν δηλ. τὸ τέλος μιᾶς ἀργῆς μεταλλαγῆς.

Ἀποδεχόμεθα κι' ἀναγνωρίζομε ὡς ἱερά ἕνα σωρὸ πράγματα, ποῦ ὅμως φέρουν ἐμπόδιο στὴ φυσικὴ μας ἀνάπτυξι, ὄχι γιατί τὰ ἀγαποῦμε αὐτὰ καθ' ἑαυτά, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἀπλῶς ἡ θέλησίς μας εἶναι ἀνίσχυρος ἀπέναντί των καὶ μᾶς καθιστᾷ σκλάβους των.

Υπάρχει ἕνα εἶδος ἀποδοχῆς, βολέματος, ποῦ δὲν ἀποθλέπει παρὰ στήν ἐπιπλή συντήρησι τοῦ ἀτόμου, καθὼς κι ἕνα ἄλλο εἶδος ποῦ εἶναι μόνο ἕνα μέσον διὰ τὴν ἀνώτερη καὶ ἀπώτερη διαπίστωσί του.

β) Ἡ ζωὴ ποῦ ἀνεβαίνει ἔχει ὡς χαρακτηῖρα τὴν ἐπιθυμία, καὶ εἰδικώτερα τὴ συνειδητὴ ἐπιθυμία τῆς ζωῆς. Ἡ ἔλλειψις ἀπεναντίας, ἡ ἀπουσία, ἡ ἀδράνεια αὐτῆς τῆς ἐπιθυμίας, εἶναι τὸ σύνδρομο τῆς ζωῆς ποῦ κατεβαίνει.

Ἡ ἔλλειψις αὐτῆς τῆς ζωτικῆς ἐπιθυμίας, δὲν συνεπάγεται τὴν ἔλλειψι μερικῶν ἐπιθυμιῶν, ὀρέξεων, ὀρμῶν, μὴ φυσιολογικῶν ὅμως, ποῦ κοινὸ γνῶρισμα ἔχουν τὸ δυναμοφθόρο καὶ ὄχι τὸ δυναμογόνο.

γ) Τὸ εὐτολμο, τὸ ριψοκίνδυνο χαρακτηρίζει τὴν ζωὴν ποῦ ἀνεβαίνει· ὁ φόβος, ὁ δισταγμὸς τὴν ζωὴν ποῦ κατεβαίνει.

Δυὸ ἀντίθετα ἀπαιτεῖ ἡ ζωὴ, ἢ μᾶλλον τὸν συμβιβασμὸ δυὸ ἀντιθέτων ἀπὸ τῆ μιᾶ τὸ ριψοκίνδυνο κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴν ἀποφυγὴ τοῦ μοιραίου. Χρειαίεται δηλ. νὰ ριψοκινδυνεύομε διαρκῶς, κρατόντας ὅμως τὴν τύχη ἀπὸ τὴ χαιρῆ, ἐμποδίζοντας τὸν Κέρβερο αὐτὸν ποῦ λέγεται τύχη ἀπὸ τοῦ νὰ μᾶς δαγκάσει. Ἡ πείρα εἶναι ἀπαραίτητη στὴ ζωὴ. Τὰ μαθήματά τῆς, κελεύσματα.

δ) Ἡ πίστις στὸν ἑαυτὸ μας, φανερώνει τὴν ζωὴν ποῦ ἀνεβαίνει· ἡ δυσπιστία πρὸς τὸν ἑαυτὸ μας τὴν ζωὴν ποῦ κατεβαίνει.

Ἡ δυσπιστία πρὸς τὸν ἑαυτὸ μας εἶναι ἐνδεικτικὴ ἑλλείψεως ἢ παθήσεως τῆς ἀτομικότητος.

ε) Ἡ ζωὴ ποῦ ἀνεβαίνει ἐκδηλώνεται με' τὸ φιλόπαλό της, με' τὸ φιλοκτητικὸ της. Ζωὴ ποῦ κατεβαίνει φοβεῖται τὴν πάλῃ καὶ πασχίζει νὰ τὴν ἀποφύγει.

στ) Ὁ ἐνθουσιασμὸς ρυθμίζει τὴν ζωὴν ποῦ ἀνεβαίνει. Ὁ συντηρητικὸς ἐγωϊσμὸς τὴν ζωὴν ποῦ κατεβαίνει. Ὁ ἐνθουσιασμὸς εἶναι ἐκδηλωτικὸς δημοιοργικότητος, πλαστικότητος τῆς ζωῆς, ζωτικότητος.

ζ) Ἡ δυνατὴ συμπάθειες καὶ ἀντιπάθειες, συνοδευμένες ἀπὸ τάσι πρὸς δράσι, εἶναι σημεῖα μιᾶς ζωῆς ποῦ ἀναβαίνει, ἐνῶ ἡ ἔλλειψις τέτοιων συναισθηματικῶν τάσεων, μαζὶ μὲ τὴν τάσι πρὸς τὴν ἀδράνεια καὶ τὴ «λιγώτερη προσπάθεια» εἶναι σημεῖα μιᾶς ζωῆς ποῦ ὑποχωρεῖ νικημένη στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

η) Ἡ χαρὰ τέλος συνοδεύει τὴν ζωὴν στὴν κίνησί της πρὸς τὴν ἀνάβασιν ἢ λύπη, ἀπεναντίας, ἢ μελαγχολία, εἶναι ἐνδεικτικὸς μιᾶς ζωῆς ποῦ βλέπει τὴ λαστιχένια σκάλα τῆς ἐξέλιξής της νὰ μικραίνει.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΠΑΛΗ

«La vie a une définition guerrière et conquérante».

FELIX LE DANTEC.

Ἡ δυσκολία ὅλη δὲν εἶναι στὸ νὰ νικᾷ κανεὶς μόνο καὶ νὰ κατακτᾷ, ἀλλὰ στὸ νὰ διατηρῆ τὴ νίκη του, συγκρατώντας τὰ κατακτημένα. Τὸ δύσκολο εἶναι νὰ μὴ παύσει νὰ νικᾷ, ἀφοῦ πιά νικήσει· γιατί δὲν νικᾶται ποτέ, μόνο παύει ἀπὸ τοῦ νὰ νικᾷ.

Ζωή! σύ, ποῦ θᾶπρελε νὰ στεφανώνεις μιὰ γιὰ πάντα τὸν νικητὴ σου, τί κρύβεις μέσα σὲ κάθε στεφάνιν ποῦ τοῦ προσφέρεις; Ἀγκάθια, ἀπ' τὰ ὁποῖα ματώνει τὸ μέτωπο τοῦ τολμητῆ, κάθε φορὰ ποῦ θὰ φιλοδοξήσει νὰ τὸ φορέσει.

Ἐννοῶ σήμερα πῶς δὲν ὑπάρχει στὴ ζωὴ, νικητῆς ἄλλος ἀπὸ τὸν παλαιστὴ ποῦ ἐξακολουθεῖ παλαίοντας — πρὺ δὲν ἀποκοιμᾶται ὕστερα ἀπὸ τὸν θρίαμβο του.

Νὰ μένει κανεὶς νικητῆς, σημαίνει νὰ μὴ παύσει ἀπὸ τοῦ νὰ παλαίει.

Γιὰ τοὺς ἥρωες τῆς ζωῆς δὲν ὑπάρχουν κλίνας γιὰ νὰ ξεκουράσουν τὰ ταλαιπωρημένα μέλη τους, δὲν ὑπάρχουν νίκαι ἀλλὰ ἕνας διαρκὴς ἀγῶν.

Στὸ ὥραϊο δράμα τῆς ζωῆς περιττεύουν τὰ ἐπινίκια, γιατί ὅπου τελειώνει ἕνας ἀγῶν ἀρχίζει ἡ παρακμὴ ὁ θάνατος, ἢ ἕνας καινούριος ἀγῶν.

Τὸ φοβερὸ ἀκριβῶς τῆς πάλης τῆς ζωῆς εἶναι ποῦ δὲν